

GRADSKI MUZEJ SENJ
Milana Ogrizovića 5, SENJ
gradski.muzej.senj@gs.t-com.hr
<https://www.muzej-senj.hr/>
Ur. broj: 134-2024

Senj, 16. srpnja 2024.

Na temelju članka 15., stavka 2. Zakona o muzejima (NN 61/18, 98/19, 114/22, 36/24)
Gradski muzej Senj donosi

PLAN DIGITALIZACIJE MUZEJSKE GRAĐE I MUZEJSKE DOKUMENTACIJE

SVRHA I CILJ

Plan digitalizacije muzejske građe i dokumentacije doprinosi razvoju muzejsko-informacijske djelatnosti i povezivanju zajednice arhiva, knjižnica i muzeja stvaranjem novih sadržaja, a čvrsto uporište ima u muzejskom poslanju kao i općim ciljevima Gradskog muzeja Senj:

1. sređivanje, stručno održavanje, čuvanje, obrađivanje, proučavanje, objavljivanje muzejske i druge znanstvene građe i dokumentacije
2. pridonošenje unapređenju muzejske struke
3. veća dostupnost kulturne baštine u digitalnom okružju.

Cilj digitalizacije je stoga zaštita i istovremena dostupnost muzejske građe i dokumentacije. Digitalizacija i *online* dostupnost kulturne baštine država članica Europske unije, uključujući nacionalni i međunarodni kontekst, pridonosi ekonomskom rastu i otvaranju novih radnih mjesta te stvaranju jedinstvenoga digitalnog tržišta, kroz povećanje ponude novih i inovativnih *online* proizvoda i usluga.

Razlozi za digitalizaciju su višestruki. Prvenstveno je fokus na digitalizaciji s ciljem stvaranja nove ponude i usluga (razmjena metapodataka, ubrzano pretraživanje teksta, lakša analiza gradiva, virtualno spajanje fizički udaljenog gradiva i sl.), ali i na digitalizaciji koja za cilj ima zaštitu izvornika – nakon digitalizacije na korištenje se daju elektroničke inačice gradiva, a original se čuva od oštećenja. Osim zaštite, predstavljanja i promocije građe, svrha digitalizacije je na jednom mjestu usustaviti trajnu pohranu građe u digitalnom obliku.

PROVEDENA DIGITALIZACIJA MUZEJSKE GRAĐE U GRADSKOM MUZEJU SENJ

2017. godine muzejski stalni postav *Intelektualni krug Senja* uključen je u online tematski vodič *Književna baština u muzejima* (<https://kbn.mdc.hr/>). *Književna baština u muzejima* tematski je vodič kroz hrvatske muzeje i galerije koji sadržavaju ostavštine ili pojedine predmete povezane sa životom i radom književnika koji su rođeni i/ili su stvarali u Hrvatskoj. *Književna baština u muzejima* donosi antologiju muzejskih predmeta koja osim pisanih strojeva, radnih stolova i naslonjača, rukopisa, arhivalija i knjiga obuhvaća i one predmete koji svjedoče o tome kako su umjetnici riječi izgledali, kako su ih drugi vidjeli, što su odijevali i nosili, koja su ih znamenja resila, koje su ih strasti pratile, koga su voljeli, što su uza sebe čuvali, koliko su ih i kako drugi voljeli. Nudi referentne podatke o muzejskim izložbama, katalogima, knjigama i tekstovima, projektima i manifestacijama, digitalnoj građi i drugim djelatnostima kojima muzeji predstavljaju i ističu književnu baštinu. Tematski vodič povezan je s mrežnom stranicom Muzeja: <https://www.muzej-senj.hr/galerija-intelektualni-krug-senja/>.

S digitalizacijom zbirke započelo se 2019. godine na mrežnoj stranici Gradskog muzeja Senj (<https://www.muzej-senj.hr/>). Projekt je započeo s digitalizacijom odabranih predmeta iz 12 zbirki Muzeja i tvrđave Nehaj. Zasad je tako na mrežnoj stranici predstavljen 181 različiti predmet, fotografija ili koji drugi dio zbirki. U to se ubrajaju i tri zbirke na tvrđavi Nehaj, sve kako slijedi:

1. *ARHEOLOŠKA ZBIRKA* (GMS) – 20
2. *HIDROARHEOLOŠKA ZBIRKA* (GMS) – 20
3. *GLAGOLJSKA BAŠTINA SENJA* (GMS) – 7
4. *ZBIRKA FOTOGRAFIJA, RAZGLEDNICA I DOPISNICA* (GMS) – 30
5. *ETNOGRAFSKA ZBIRKA BUNJEVCI* (GMS) – 10
6. *PRIRODOSLOVNA ZBIRKA VELEBIT* (GMS) – 10
7. *SENJ I SENJANI U DOMOVINSKOM RATU* (GMS) – 7
8. *NUMIZMATIČKA ZBIRKA* (GMS) – 30
9. *UMJETNIČKA ZBIRKA* (GMS) – 11
10. *GRADSKI I PLEMIČKI GRBOVI SENJA* (TN) – 10
11. *SENJSKI USKOCI I SENJSKA PRIMORSKA KAPETANIJA* (TN) – 12
12. *ZBIRKA ORUŽJA I VOJNE OPREME* (TN) – 14

2019. godine digitalizirana su muzejska izdanja/brošure i katalozi: <https://www.muzej-senj.hr/izdanja/>.

2023. godine odabranim digitaliziranim predmetima iz Arheološke zbirke pridodana je i virtualna izložba (<https://www.muzej-senj.hr/zbirke/arheoloska-zbirka-QR-HR/>). Obnovljena Arheološka zbirka/izložba sastoji se od 20 panoa i 14 samostojećih tabli na kojima su predstavljene skulpture božanstava, žrtvenici, nadgrobni spomenici, amfore... Svaki pano ima otisnuti QR kod koji je moguće očitati mobilnim telefonom te omogućuje pregled panoa na hrvatskom i engleskom jeziku.

2024. godine (siječanj – travanj) odabranim digitaliziranim predmetima iz Numizmatičke zbirke pridodan je digitalizirani Katalog Numizmatičke zbirke Gradskog muzeja Senj te virtualna izložba na dvama jezicima (<https://www.muzej-senj.hr/zbirke/numizmaticka-zbirka-qr-HR/>; <https://www.muzej-senj.hr/zbirke/numizmaticka-zbirka-qr/>). Izložba Numizmatičke zbirke sastoji se od 9 panoa, a svaki pano ima QR kod koji je moguće očitati mobilnim telefonom i tako doznati više informacija o predmetu i izložbi, a predstavljeni katalog je i svojevrsni vodič kroz sadržaj zbirke s naglaskom na pojedine zavičajne tematske cjeline, prije svega na antički novac koji potječe iz nalazišta sa senjskog područja te senjskih medalja i značaka koje oslikavaju važne datume senjske prošlosti.

U svibnju 2024. digitalizirana su 3 kamena spomenika na tvrđavi Nehaj, i to na način da je napravljena njihova 3D projekcija (zahvaljujući naporima gospodina Frana Domazetovića sa Sveučilišta u Zadru, Odjela za geografiju) i potom objavljena na muzejskoj mrežnoj stranici - nadgrobni spomenik Ivana Lenkovića, obiteljski grb obitelji Domazetović i grb Marije Terezije.

(<https://www.muzej-senj.hr/zbirke/3d-modeli-kamenih-spomenika-na-tvrđavi-nehaj/>).

PLAN DIGITALIZACIJE MUZEJSKE GRAĐE I DOKUMENTACIJE GRADSKOG MUZEJA SENJ U RAZDOBLJU OD 2024. DO 2029. GODINE

Gradski muzej Senj nadalje planira nastaviti digitalizirati građu iz svih muzejskih zbirki kao i muzejsku dokumentaciju u skladu s planiranim poslovima zaštite te izložbenim programima.

Digitalizaciju će provoditi kustosi. Pri odlučivanju o digitalizaciji, Muzej će se, kao i dosad, voditi sljedećim načelima¹:

¹ Više u: Z. Svrtan, Deset zapovijesti digitalizacije po Zoranu S., *Muzeologija*, 56, 226-231, 2019.

1. Odabir građe – s naglaskom na dostupnost
2. Priprema građe – laka izvedivost
3. Opis građe metapodacima – građa koja se digitalizira mora biti inventarizirana
4. Stvaranje surogata – preslike ili fotografije
5. Opis surogata metapodacima – stvaranje veze s predmetom
6. Trajna pohrana – osiguravanje trajnosti pohrane
7. Objava – cilj svake ustanove u zajednici arhiva, knjižnica i muzeja trebao bi biti upoznavanje krajnje javnosti s građom koju ustanova posjeduje

Pri tome će se svakako pripaziti da digitalni sadržaj muzeja bude komplementaran fizičkom muzeju.

Digitalizirat će se dvodimenzionalna građa (maksimalnih dimenzija A3 formata), s obzirom na tehničke i prostorne uvjete koje Muzej posjeduje za provedbu digitalizacije. Za digitalizaciju predmeta većih dimenzija bit će potrebno angažirati vanjske suradnike jer Muzej nema odgovarajuću opremu za provedbu digitalizacije takvih dijelova fundusa. Na godišnjoj se razini planira digitalizirati minimalno jedan predmet većih dimenzija.

Planira se i digitalizacija audio i video sadržaja – vodiča po zbirkama/stalnim postavima Gradskog muzeja Senj.

Digitalizirana građa će svakako pridonijeti i Nacionalnom programu digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe time što će ga sadržajno obogatiti te dodatno potaknuti razmjenu i korištenje kulturnih sadržaja.

GRADSKI MUZEJ SENJ

